

**Témy dizertačných prác pre uchádzačov o doktorandské štúdium v Ekonomickom ústave SAV
pre akademický rok 2007/2008**

študijný odbor: 3.3.3. Ekonomická teória

Ing. Daneš Brzica, PhD.	Rozvoj konkurenčnej schopnosti funkčných regiónov	Učiace sa regióny, flexibilné siete a zhluky a iné formy rozvoja podnikania predstavujú nové výzvy v procese transformácie klasických foriem podnikania. Vzrastá úloha cieľenej stratégie zo strany regiónov, podnikov a štátu a súčasne sa menia ciele a stratégie jednotlivých aktérov v dôsledku nevyhnutnosti prispôbiť sa flexibilne novým podmienkam. Iba tak možno udržať a zvyšovať ich konkurenčnú schopnosť. Výskum sa bude orientovať na všetky tri uvedené úrovne aj keď dôraz sa bude klásť na funkčný región a firmy a v menšej miere na úlohu štátu.
doc. Ing. Jan Iša, DrSc.	Pakt stability a rastu a jeho úloha pri formovaní fiškálneho rámca EMÚ	Vývoj EMÚ v rokoch 1999-2007 - komparácia s USA, prípadne s ďalšími regiónmi. Ako ovplyvnila spoločná mena euro vývoj ekonomickej výkonnosti eurozóny?; vzťah fiškálnej (rozpočtovej) a menovej rovnováhy: príklad EMÚ (USA?); reforma PSR - o obsah a úlohu PSR. Je kritika zo strany Rady guvernéra ECB oprávnená?
PhDr. Vilma Juričková, CSc.	Vplyv konkurencieschopnosti ekonomiky na tvorbu politiky trhu práce	Vymedzenie pojmu konkurencieschopnosti a identifikácia jeho zdrojov, makroekonomická a mikroekonomická konkurencieschopnosť, konkurencieschopnosť a sektorová štruktúra, trh práce a konkurenčná schopnosť, posúdenie možností a prístupov k uplatňovaniu novej lisabonskej stratégie pri tvorbe politiky trhu práce.
prof. Ing. Anton Klas, PhD.	Vývoj základných faktorov technologického a inovačného rozvoja na Slovensku v porovnaní s krajinami EÚ	Cieľom doktorandskej práce je porovnanie základných ukazovateľov z oblasti technologického a inovačného rozvoja, najmä vedy a výskumu, vzdelávania, inovačného rozvoja na Slovensku a v krajinách EÚ, identifikovať bariéry, ktoré spôsobujú zaostávanie Slovenska v tejto oblasti za krajinami EÚ a vyvodit' závery potrebné na rýchlejšie dobiehanie Slovenska krajín EÚ v oblasti technologického a inovačného rozvoja. V tejto súvislosti preskúmať aj kanály transferu a difúzie technologického rozvoja a určiť mieru ich vplyvu na štruktúrny rozvoj ekonomiky SR.

Ing. Ján Košta, CSc	Ekonomické dôsledky migrácie pracovných síl (na príklade ekonomiky Slovenskej republiky)	Faktory migrácie vo vysielajúcej a v prijímajúcej krajine. Charakteristiky pozitívnych i negatívnych dôsledkov migrácie pracovných síl (predovšetkým brain drain; vplyvy migrujúcich pracovných síl na lokálne trhy práce, na nezamestnanosť, na rast kvalifikácie migrujúcich pracovných síl, na finančnú bilanciu a pod.). Zhodnotenie doterajších hlavných migračných prúdov pracovných síl a ich predikcia v rozšírenej EÚ.
doc. Dr. Ing. Menbere Workie Tiruneh, PhD.	Konvergenčné a divergenčné procesy v ére globalizácie: teoretický pohľad a empirické dôkazy	Cieľom tejto témy je poukázať na cyklický a konvergenčný či konvergenčný vývoj svetovej ekonomiky v ére globalizácie. Práca by mala poukázať do akej miery sa charakteristika svetovej ekonomiky zmenila v kontexte globalizačného procesu. Pri rozpracovaní tejto tématiky je potrebné opierať sa nielen o teoretické východiská ale i o empirické analýzy.
doc. Dr. Ing. Menbere Workie Tiruneh, PhD.	Ľudský kapitál a technický pokrok ako kľúčové faktory ekonomického rastu: teoretický pohľad a empirické dôkazy	Cieľom tejto témy je poukázať na príspevok ľudského kapitálu a technického pokroku na ekonomický rast vybraných regiónov sveta (najlepšie by bolo ho aplikovať na tranzitívnych ekonomikách). Ukazuje sa, že za pokrokom väčšiny vyspelejších krajín sveta sa skrýva technický pokrok a akumulácia ľudského kapitálu. Z takto formulovanej témy sa očakáva tiež teoretický aj empirický prístup.
doc. Dr. Ing. Menbere Workie Tiruneh, PhD.	Význam investícií do informačných technológií pre ekonomický rast: teoretické východiská a empirické dôkazy	Cieľom tejto témy je poukázať na význam investícií do informačných technológií pre dlhodobý a udržateľný ekonomický rast. Najlepšie by bolo aplikovať tieto súvislosti na tranzitívne ekonomiky, prípadne na krajiny Európskej únie. Práca by tiež mala priniesť určité závery týkajúce sa vplyvu informačných technológií v regiónoch s rôznorodými podmienkami z hľadiska úrovne vzdelania a infraštruktúry informačných technológií
Ing. Karol Morvay, PhD.	Formovanie príjmovej diferenciácie v nových členských štátoch EÚ	Práca by mala byť zameraná predovšetkým na hľadanie faktorov, ktoré vysvetľujú rozdiely v príjmovej diferenciácii medzi krajinami a hľadanie nástrojov na ovplyvnenie tejto diferenciácie. Je potrebné zaujať stanovisko k tomu, či štát vôbec má regulovať príjmy a ich diferenciáciu a akými nástrojmi sa to dá realizovať. Sú nástroje sociálnej a príjmovej politiky dostatočné? Alebo diferenciácia je funkciou iných vplyvov?

Ing. Karol Morvay, PhD.	Vzťah ekonomického rastu a vývoja ukazovateľov trhu práce	Do zdanlivo o jednoduchého vzťahu medzi silou ekonomického rastu a rastom zamestnanosti vstupuje niekoľko komplikujúcich faktorov. Tými môže byť kreatívna deštrukcia, technologické skoky, existencia tzv. prahu rastu zamestnanosti a pod. Vplyv rastu ekonomiky na parametre trhu práce je jednou z možností posudzovania tzv. kvality ekonomického rastu. Žiada sa tu zadefinovať možnosť takého formovania rastu ekonomiky, ktorý má dlhodobé pozitívne vplyvy na ukazovatele trhu práce.
Ing. Karol Morvay, PhD.	Faktory determinujúce flexibilitu na trhu práce a možnosti ovplyvňovania týchto faktorov	Debata o miere flexibility verus miere ochranárstva na trhu práce neutícha. Táto práca by mala porovnať fungovanie pružnejšieho a rigidnejšieho modelu trhu práce, pomenovať faktory flexibility či rigidity a zaujať stanovisko k „želateľnej“ podobe politiky trhu práce. Nemožno tu zrejme obísť také témy ako mobilita, pružnosť mzdy, zákonom stanovenú minimálnu mzdu, rozsah regulácie v Zákonníku práce či model kolektívneho vyjednávania .
Ing. Obadi Saleh Mothana, PhD.	Rastúca úloha rozvojových krajín vo svetovej ekonomike: Výzva alebo hrozba pre ekonomiky vyspelých krajín?	Táto téma by mala analyzovať nové stratégie hospodárskych politík RK (napr. Čína India a iné) a z makroekonomického hľadiska identifikovať ich výsledky a sondovať ich pozície vo svetovej ekonomike. Kvantitatívne analyzovať úspechy a prekážky v ceste ich rozvoja a konfrontovať s novými tendenciami a javmi v ekonomikách vyspelých krajín.
Ing. Obadi Saleh Mothana, PhD.	Medzinárodná konkurencieschopnosť a jej význam v globálnom boji o nové trhy: Implikácie pre Slovensku republiku.	Táto téma by sa mala v prvom rade venovať z teoretického hľadiska rôznym metódam a prístupom merania medzinárodnej konkurencieschopnosti a empiricky aplikovať na vybrané krajiny EÚ s komparáciou so SR. Na empirickú analýzu by sa mali použiť súčasné existujúce prístupy a indikátory merania konkurencieschopnosti v krajinách OECD.
Ing. Ivan Okáli, DrSc.	Vplyv vstupu do Európskej únie na úlohy a fungovanie verejných financií	Ciele a spôsob vykonávania fiškálnej politiky EÚ vo vzťahu k fiškálnym politikám jej členských krajín. Rola verejných financií pri riešení úloh nominálnej a reálnej konvergenencie. Porovnanie fiškálnej politiky uskutočňovanej na Slovensku s požiadavkami Paktu stability a rastu a s výsledkami fiškálnej politiky v iných, najmä nových členských krajinách EÚ.

Ing. Ivan Okáli, DrSc.	Politická ekonómia progresívneho zdaňovania	Východiskovými kritériami analýzy budú teória „spoločenskej zmluvy“, optimalizácia štruktúry zdaňovania a udržateľnosť financovania verejných statkov s prihliadnutím na konjunktúrno-stabilizačnú a redistribučnú funkciu fiškálnej politiky. Využijú sa tradície klasickej ekonómie, neoklasickej syntézy, hodnotovo ukotveného inštitucionalizmu a diskusie, ktoré sa na danú tému vedú v posledných dvoch desaťročiach. Súčasťou spracovania bude reflexia uvažovanej problematiky v tranzitívnych reformách uskutočňovaných v strednej a východnej Európe a najmä na Slovensku.
doc. RNDr. Viliam Páleník, PhD.	Reálna konvergencia SR s EÚ - meranie, prognózovanie na báze empirických modelov	Využitie poznatkov o modelovaní hospodárskeho vývoja na vyhodnotenie a posúdenie otázok reálnej konvergenzie SR s EÚ. Analýza porovnateľnej cenovej hladiny a HDP na obyvateľa na základe parity kúpnej sily. Zhodnotenie vývoja reálnej konvergenzie SR na základe rôznych scenárov predpokladaného vývoja slovenskej ale aj svetovej ekonomiky, vrátane ekonomiky EÚ. Použitie jednoduchších ale aj zložitejších modelových prístupov a porovnanie výsledkov podľa viacerých metód výpočtu reálnej konvergenzie.
doc. Ing. Peter Staněk, CSc.	Problémy globalizovanej ekonomiky v súčasnosti a v budúcnosti (nové paradigmy)	Cieľom predkladanej témy je poukázať na zásadné zmeny a kľúčové problémy globalizačného procesu a ich dopad na svetovú ekonomiku. Dizertačná práca by sa mala sústrediť na súčasné a budúce výzvy, príležitosti či hrozby globalizačného procesu pre svetovú ekonomiku v kontexte vedomostnej ekonomiky.
prof. Ing. Milan Šikula, DrSc.	Stratégie TNK a konkurencieschopnosť regiónov a lokalít	Cieľom skúmania danej témy bude identifikácia zmien v charaktere medzinárodnej deľby práce a komparatívnych výhod v podmienkach globalizácie a ako sa pod ich vplyvom menia nároky na konkurencieschopnosť regiónov a lokalít. V zameraní práce by sa mal klásť osobitný zreteľ na súvislosť skúmaných zmien s formovaním regionálnej politiky v rámci EÚ a SR.